

POSLUŠNI SLUŽABNIK

Evangelij po Janezu 18,1–19,42

18. poglavje

¹ Ko je Jezus to povedal, je s svojimi učenci odšel čez Cedronsko dolino, kjer je bil vrt, v katerega je šel, sam in njegovi učenci. ² Tudi Juda, ki ga je izdal, je vedel za ta kraj, kajti Jezus se je tam večkrat sešel s svojimi učenci. ³ Juda je torej vzel četo in služabnike od vélikih duhovnikov in farizejev ter jih privedel tja z baklami, svetilkami in orožjem. ⁴ Tedaj je Jezus, ki je vedel, kaj vse bo prišlo nadenj, šel ven in jim dejal: »Koga iščete?« ⁵ Odgovorili so mu: »Jezusa Nazarečana.« Rekel jim je: »Jaz sem.« Z njimi je stal tudi njegov izdajalec Juda. ⁶ Ko jim je rekel: »Jaz sem,« so stopili nazaj in padli na tla. ⁷ Spet jih je vprašal: »Koga iščete?« Rekli so: »Jezusa Nazarečana.« ⁸ Jezus je odgovoril: »Rekel sem vam, da sem jaz. Če torej mene iščete, pustite te, naj odidejo,« ⁹ da bi se izpolnila beseda, ki jo je bil povedal: »Nikogar izmed teh, ki si mi jih dal, nisem izgubil.« ¹⁰ Simon Peter pa je imel meč. Izvlekel ga je in udaril po služabniku vélikega duhovnika in mu odsekal desno uho; služabniku pa je bilo ime Malh. ¹¹ Tedaj je Jezus rekel Petru: »Spravi meč v nožnico! Ali naj ne izpijem keliha, ki mi ga je dal Oče?«

¹² Tedaj so vojaki iz čete, poveljnik in judovski stražarji zgrabili Jezusa in ga zvezali. ¹³ Peljali so ga najprej k Hanu; bil je namreč tast Kajfu, ki je bil tisto leto véliki duhovnik, ¹⁴ Kajfa pa je bil tisti, ki je Judom svetoval: »Bolje je, da en človek umre za ljudstvo.«

¹⁵ Simon Peter in neki drug učenec sta šla za Jezusom. Tisti učenec se je poznal z vélikim duhovnikom in je šel z Jezusom na dvorišče vélikega duhovnika, ¹⁶ Peter pa je ostal zunaj pri vratih. Oni drugi učenec, ki se je poznal z vélikim duhovnikom, je šel ven, se pogovoril z vratarico in peljal Petra noter. ¹⁷ Tedaj je dekla, ki je bila vratarica, rekla Petru: »Kaj nisi tudi ti izmed učencev tega človeka?« On je dejal: »Nisem.« ¹⁸ Služabniki in stražarji so stali tam; pripravili so žerjavico, ker je bil mraz, in se greli. Tudi Peter je stal med njimi in se grel.

¹⁹ Véliki duhovnik je tedaj vprašal Jezusa o njegovih učencih in njegovem nauku. ²⁰ Jezus mu je odgovoril: »Javno sem govoril svetu. Vselej sem učil v shodnici in v templju, kjer se shajajo vsi Judje, na skrivnem pa nisem nič povedal. ²¹ Kaj vprašuješ mene? Vprašaj tiste, ki so slišali, kaj sem jim povedal, saj vedo, kaj sem rekel.« ²² Ko je Jezus to rekel, ga je eden izmed služabnikov, ki je stal zraven, udaril po licu in dejal: »Tako odgovarjaš vélikemu duhovniku?« ²³ Jezus mu je odgovoril: »Če sem napačno rekel, izpričaj, da napačno; če pa prav, zakaj me tolčeš?« ²⁴ Nato ga je Hana zvezanega poslal k vélikemu duhovniku Kajfu.

²⁵ Simon Peter pa je stal in se grel. Rekli so mu: »Mar nisi tudi ti izmed njegovih učencev?« Tajil je in rekel: »Nisem.« ²⁶ Eden izmed služabnikov vélikega duhovnika,

sorodnik tistega, ki mu je Peter odsekal uho, je dejal: »Ali te nisem videl z njim na vrtu?« ²⁷ Peter je spet zanikal; in takoj je petelin zapel.

²⁸ Od Kajfa so torej Jezusa peljali v sodno hišo. Bilo je zgodaj zjutraj. Sami niso šli v sodno hišo, da se ne bi omadeževali, ampak bi smeli jesti pashalno jagnje. ²⁹ Pilat je prišel ven k njim in rekel: »Kakšno tožbo imate zoper tega človeka?« ³⁰ Odgovorili so in mu rekli: »Ko ne bi bil hudodelec, bi ti ga ne izročili.« ³¹ Tedaj jim je Pilat dejal: »Vzemite ga in ga sodite po svoji postavi.« Judje so mu rekli: »Mi ne smemo nikogar usmrtiti.« ³² S tem se je izpolnila Jezusova beseda, s katero je označil, kakšne smrti bo umrl. ³³ Tedaj je šel Pilat spet v sodno hišo, poklical Jezusa in mu rekel: »Si ti judovski kralj?« ³⁴ Jezus mu je odgovoril: »Praviš ti to sam od sebe ali so ti drugi povedali o meni?« ³⁵ Pilat je odvrnil: »Sem mar Jud? Tvoj narod in véliki duhovniki so te izročili meni. Kaj si storil?« ³⁶ Jezus je odgovoril: »Moje kraljestvo ni od tega sveta. Ko bi bilo moje kraljestvo od tega sveta, bi se moji služabniki bojevali, da ne bi bil izročen Judom, toda moje kraljestvo ni od tod.« ³⁷ Pilat mu je rekel: »Torej si ti vendarle kralj?« Jezus je odgovoril: »Ti praviš, da sem kralj. Jaz sem zato rojen in sem zato prišel na svet, da pričujem za resnico. Kdor je iz resnice, posluša moj glas.« ³⁸ Pilat mu je rekel: »Kaj je resnica?«

Ko je to dejal, je šel spet ven k Judom in jim rekel: »Jaz ne najdem na njem nobene krivde. ³⁹ Toda pri vas je navada, da vam za pasho izpustim enega človeka. Hočete torej, da vam izpustim judovskega kralja?« ⁴⁰ Spet so zavpili: »Ne tega, ampak Baraba!« Baraba pa je bil razbojnik.

19. poglavje

¹ Tedaj je Pilat vzel Jezusa in ga dal bičati. ² Vojaki so spletli iz trnja krono, mu jo dali na glavo in ga ogrnili s škrlatnim plaščem. ³ In stopali so k njemu in govorili: »Pozdravljen, judovski kralj!« in ga udarjali. ⁴ Pilat je šel spet ven in jim rekel: »Glejte, pripeljem vam ga ven, da boste spoznali, da ne najdem na njem nobene krivde.« ⁵ Jezus je torej prišel ven. Imel je trnovo krono in škrlaten plašč. Pilat jim je rekel: »Glejte, človek!« ⁶ Ko so ga véliki duhovniki in služabniki videli, so zavpili: »Križaj ga, križaj ga!« Pilat jim je rekel: »Vzemite ga vi in ga križajte, kajti jaz ne najdem krivde na njem.« ⁷ Judje so mu odgovorili: »Mi imamo Postavo in po Postavi mora umreti, ker se je delal Božjega Sina.«

⁸ Ko je Pilat slišal te besede, se je še bolj zbal. ⁹ Spet je šel v sodno hišo in rekel Jezusu: »Od kod si ti?« Jezus pa mu ni dal odgovora. ¹⁰ Tedaj mu je Pilat rekel: »Z mano ne govoriš? Ne veš, da imam oblast, da te oprostim, in oblast, da te križam?« ¹¹ Jezus mu je odgovoril: »Nobene oblasti bi ne imel nad menoj, če bi ti ne bilo

dano od zgoraj. Zato ima večji greh tisti, ki me je tebi izročil.«¹² Odtlej si je Pilat prizadeval, da bi ga oprostil. Judje pa so zavpili: »Če tega oprostiš, nisi cesarjev prijatelj. Vsak, kdor se dela kralja, nasprotuje cesarju.«

¹³ Ko je Pilat slišal te besede, je dal Jezusa pripeljati ven. Sédel je na sodni stol na kraju, ki se imenuje Litóstrotos, po hebrejsko Gabatá. ¹⁴ Bil pa je dan pripravljanja na pasho, okrog šeste ure. In Pilat je rekel Judom: »Glejte, vaš kralj!«¹⁵ Oni pa so zavpili: »Proč z njim, proč z njim, križaj ga!« Pilat jim je rekel: »Vašega kralja naj križam?« Véliko duhovniki so odgovorili: »Nimamo kralja razen cesarja!«¹⁶ Tedaj jim ga je izročil, da bi bil križan.

Vzeli so torej Jezusa. ¹⁷ Nesel si je križ in šel ven proti kraju, imenovanemu Kraj lobanje, po hebrejsko Golgota. ¹⁸ Tam so ga križali in z njim vred dva druga, na vsaki strani enega, v sredi pa Jezusa. ¹⁹ Pilat je napravil tudi napis in ga postavil na križ. Napisano pa je bilo: »Jezus Nazarečan, judovski kralj.«²⁰ Ta napis je bralo veliko Judov, ker je bil kraj, kjer so križali Jezusa, blizu mesta, in je bilo napisano po hebrejsko, po latinsko in po grško. ²¹ Judovski véliko duhovniki so tedaj govorili Pilatu: »Ne piši: ›Judovski kralj,‹ ampak da je on rekel: ›Judovski kralj sem.‹«²² Pilat je odvrnil: »Kar sem napisal, sem napisal.«

²³ Ko so vojaki križali Jezusa, so mu vzeli oblačila – razdelili so jih na štiri dele, za vsakega vojaka po en del – in suknjo. Suknja pa je bila brez šiva, od vrha scela stkana. ²⁴ Med seboj so se dogovorili: »Nikar je ne parajmo, ampak žrebajmo zanjo, čigava bo,« da se je tako izpolnilo Pismo, ki pravi:

Razdelili so si moja oblačila
in za mojo suknjo so žrebali.

In vojaki so to storili. ²⁵ Poleg Jezusovega križa pa so stale njegova mati in sestra njegove matere, Marija Klopájeva in Marija Magdalena. ²⁶ Ko je Jezus videl svojo mater in zraven stoječega učenca, katerega je ljubil, je rekel materi: »Žena, glej, tvoj sin!«²⁷ Potem je rekel učencu: »Glej, tvoja mati!« In od tiste ure jo je učenec vzel k sebi.

²⁸ Nato je Jezus, ker je vedel, da je že vse izpolnjeno, in da bi se izpolnilo Pismo, rekel: »Žejen sem.«²⁹ Tam je stala posoda, polna kisa. V kis namočeno gobo so nataknili na hizop in mu jo podali k ustnicam. ³⁰ Ko je Jezus vzel kisa, je rekel: »Izpolnjeno je.« In nagnil je glavo in izročil duha.

³¹ Ker je bil dan pripravljanja in zato, da telesa čez soboto ne bi ostala na križu (kajti tisto soboto je bil velik praznik), so Judje prosili Pilata, naj bi jim strli noge in jih sneli. ³² Prišli so torej vojaki in strli noge prvemu in drugemu, ki sta bila križana z Jezusom. ³³ Ko so prišli do Jezusa in videli, da je že mrtev, mu niso strli nog, ³⁴ ampak mu je eden izmed vojakov s sulico prebodel stran in takoj sta pritekli kri in voda. ³⁵ Tisti, ki je videl, je pričeval in njegovo pričevanje je resnično. On ve, da

govori resnico, da bi tudi vi verovali. ³⁶ To se je namreč zgodilo, da se je izpolnilo Pismo: Nobena izmed njegovih kosti se ne bo zlomila. ³⁷ In spet drugo Pismo pravi: Gledali bodo vanj, ki so ga prebodli.

³⁸ Potem je Jožef iz Arimateje, Jezusov učenec, čeprav je bil to iz strahu pred Judi na skrivaj, prosil Pilata, da bi odnesel Jezusovo telo. In Pilat je dovolil. Prišel je torej in odnesel njegovo telo. ³⁹ Prišel pa je tudi Nikodém, tisti, ki je najprej ponoči prišel k Jezusu, in prinesel okrog sto funtov zmesi mire in aloje. ⁴⁰ Vzela sta torej Jezusovo telo in ga z dišavami vred povila s povoji, kakor imajo Judje navado pokopavati. ⁴¹ Na kraju, kjer je bil Jezus križan, pa je bil vrt in na vrtu nov grob, v katerega še nihče ni bil položen. ⁴² Ker je bil grob blizu, sta zaradi judovskega dneva pripravljanja Jezusa položila tja.

POSLUŠNI SLUŽABNIK

Evangelij po Janezu 18,1–19,42

*Ostala berila: Izaija 52,13–53,12; Psalm 31,2.6.12–13.15–17.25;
Pismo Hebrejcem 4,14–16; 5,7–9.*

LECTIO:

Janezova pripoved o Jezusovem trpljenju pritegne našo pozornost. Pisana je z drugačnega vidika kot pripovedi ostalih evangelistov.

Jezusovo trpljenje povzročajo oblasti tega sveta, tako judovske (18,13.22) kakor rimske (19,1–3). Pa vendar je v sodnem procesu Jezus priseben in nadzoruje dogajanje. On je sodnik nad tistimi, ki mu sodijo, vendar se zdaj prostovoljno podredi njihovi oblasti (19,17).

Janez v svojo pripoved vključi Jezusovo navodilo »učencu, katerega je Jezus ljubil« in ki ga navadno istovetimo z Janezom (Evangelij po Janezu 21,24). Ta učenec naj poskrbi za njegovo mater. S tem kaže, da Jezus celo še na križu skrbi zanjo.

Janez tudi opiše, kako vojak s kopjem prebode Jezusovo stran, namesto da bi mu strl noge, kakor drugima dvema, ki sta bila križana z njim (19,32–34). Janez pojasni, da se je to »zgodilo, da se je izpolnilo Pismo«, ter navaja Psalm 34,21 in preroka Zaharija 12,10.

Pove nam tudi, da sta iz Jezusove prebodene strani »pritekli kri in voda«. Na dobesedni ravni gre za neizpodbiten dokaz, da je bil Jezus mrtev, v odgovor skeptikom, ki so pozneje skušali zanikati vstajenje s trditvijo, da Jezus v resnici ni umrl. Nekateri pa so tudi mnenja, da voda in kri na simbolni ravni predstavljata krst in evharistijo.

Potem se srečamo z Jožefom iz Arimateje, ki Pilata prosi za Jezusovo telo, in z Nikodemom (19,38–40). Moža, ki sta bila ugledna člana judovskega vélikega zbora in Jezusova skrivna učenca, ga pokopljeta v neki novi grobnici blizu kraja, kjer je umrl. Jezus je Nikodemu govoril o svoji smrti in njegove besede so vsebovale eno izmed najbolj znanih vrstic v Svetem pismu:

»Bog je namreč svet tako vzljubil, da je dal svojega edinorojenega Sina, da bi se nihče, kdor vanj veruje, ne pogubil, ampak bi imel večno življenje.« (Evangelij po Janezu 3,16)

MEDITATIO:

Kaj zvemo o Jezusu iz te pripovedi o njegovem trpljenju? Kaj se te najbolj dotakne?

Premisli, zakaj je Jezus vdano prenašal bolečino in ponižanje usmrtnice na križu.

Kaj je Jezus mislil, ko je rekel: »Izpolnjeno je«? Kakšen je pomen tega zate danes?

V tem odlomku sta v ospredju še dve osebi, Peter in Pilat. Kaj zvemo o njiju?

ORATIO:

»Bližajmo se torej z zaupnostjo prestolu milosti, da bomo dosegli usmiljenje in našli milost, ki nam bo v pravem trenutku pomagala.« (Pismo Hebrejcem 4,16)

Pred svojo današnjo molitvijo si preberi vrstice iz Pisma Hebrejcem, ki so predvidene med ostalimi berili. Pojasnjujejo nam, zakaj si lahko drznemo v molitvi pristopiti pred Vsemogočnega Boga, in nam govorijo, da je Jezus »izvir večnega odrešenja«. Premišluj o teh besedah in odgovori Bogu.

CONTEMPLATIO:

Izaijevo 53. poglavje pokaže, kaj je Jezus storil za nas. Vzemi si čas in si preberi ta ganljivi portret »trpečega služabnika«. Vrstice 5, 6 in 7 nas spomnijo, da je bil Jezus preboden zaradi naših krivd in strt zaradi naših grehov. Njegovo trpljenje nam prinaša mir in ozdravljenje, čeprav smo zablodili kakor izgubljene ovce. Jezus je vse ponižno prenašal in ni rekel niti besede. Preživi nekaj časa v občudovanju vsega, kar je Jezus naredil za nas na Kalvariji.